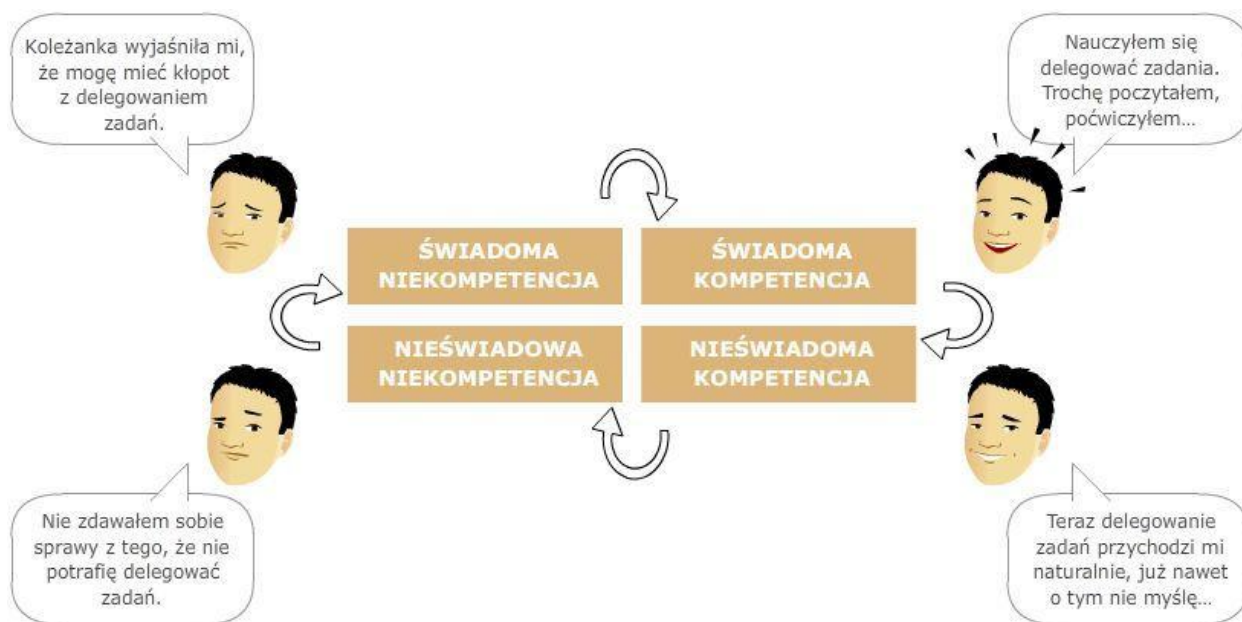

POZIOMY KOMPETENCJI

NLP opisuje bardzo praktyczny **model rozwoju, doskonalenia i uczenia się**: od Nieświadomej Niekompetencji do Nieświadomej Kompetencji, poprzez etapy: Świadomej Niekompetencji i Świadomej Kompetencji.

ETAP 1.

Nieświadoma Niekompetencja

To stan bardzo miły i beztroski. Stan, kiedy nie wiesz, że nie wiesz... nie wiesz, że nie potrafisz. Żyjesz więc sobie w błogim poczuciu wystarczalności, dopóki sam nie odkryjesz w określonej sytuacji lub ktoś nie pokaże ci obszarów twojej niewiedzy, braku umiejętności czy braku sprawności. Odkrywasz wtedy swoją niekompetencję w jakimś zakresie i staje się ona uświadomiona. Może to być dla Ciebie **obojętne**, może Cię to **złościć** lub **zaciekawiać**! Jeżeli ta nowa, nieznana do tej pory rzecz cię zaciekawia (motywuje do rozpoznania, nauczania się), przechodzisz do etapu 2.

ETAP 2.

Świadoma Niekompetencja

Och, to etap dość frustrujący. Wiesz, że wielu rzeczy nie wiesz, nie potrafisz, często nie wiesz, jak się do tego czegoś zabrać. (Na przykład – rozpoczynając naukę w szkole, dziecku zostaje uświadomiona jego niekompetencja w zakresie: pisania, czytania, liczenia, mnożenia i tak dalej). Ale jeżeli **chcesz** to opanować, jest to stan motywujący do podjęcia nauki, ćwiczenia, poszukiwań, wysiłku. Zaczynasz uczyć się i próbować... doznajesz wielu nieprzyjemnych stanów (nie udało się, nie rozumiem, nie potrafię) oraz także, na zmianę - przyjemnych (udało się, rozumiem, potrafię). Przechodzisz – wolniej lub szybciej – do etapu 3.

ETAP 3.

Świadoma Kompetencja

Wiesz już, że coś potrafisz, ale nie wykonujesz tego automatycznie. Wykonanie wymaga wysiłku, namysłu, znacznej koncentracji uwagi. Każda nowa czynność przebiega od etapu: wiem jak, ale jeszcze nie potrafią tego zastosować w praktyce w sposób optymalny. To faza ćwiczenia i doskonalenia umiejętności. Np.: wiem jak „działają” wzrokowcy, słuchowcy i kinestetycy, ale w praktyce ta wiedza „wymyka się spod mojej kontroli”, nie łączę jeszcze teorii z praktyką, np. postawienie diagnozy preferencji sensorycznych moich uczniów nie jest jeszcze dla mnie łatwe, odruchowe... Na tym etapie czynności wykonywane są jeszcze z dużym namysłem, niezręcznie, błędnie, zastanawiam się nad kolejnym krokiem. Wreszcie nadchodzi kolejny etap – dla zmotywowanych i wytrwałych!

ETAP 4.

Nieświadoma Kompetencja

Sam już nie wiesz, skąd ty to wszystko wiesz i umiesz?! Swobodnie czytam, liczę, piszę rozprawki; mówię swobodnie w kilku językach, bez namysłu korzystam z różnych technik rozwiązywania problemów!

Ale także zniecka odkrywam, że:

- istnieją nowe obszary do poznania, opanowania (znowu wskakuję na poziom 2)
- można coś wykonywać sprawniej, poprawniej, ekonomiczniej (wskakuję na poziom 3)

To zresztą znakomicie! Bowiem Magazyn Wiedzy i Kompetencji jest praktycznie jak beczka bez dna: człowiek może się uczyć całe życie!